

SALA KAN BÄTTRE

Kommunpolitiskt program

2022–2026

INLEDNING

Det här är Socialdemokraterna i Salas valprogram för mandatperioden 2022–2026. Programmet och dess innehåll visar på den politik som vi vill och kommer att föra inom Sala kommuns verksamheter de kommande fyra åren. Den socialdemokratiska kommunfullmäktigegruppen ansvarar för att verkställa programmet.

Programmet har arbetats fram av en arbetsgrupp och insamlandet av material till programmet har skett genom samtal med kommuninvånarna i hela kommunen, genom enkät som marknadsförts på partiets Facebooksida samt via partiets medlemmar. Medlemmarna har haft möjlighet att delge sina idéer och tankar vid Öppet Hus som anordnades i februari samt via mejl. Avslutningsvis har programmet innan det färdigställts varit på remiss till samtliga S-föreningar, sidoorganisationer och medlemmar.

Arbetsgruppen som tagit fram programmet har bestått av Ulrika Spårebo, Stig Martinsson, Amanda Lindblad, Anki Lugnér, Annika Palmkvist, Glenn Andersson, Daniel Hedlund och Viktor Kärvinge.

Programmet antogs slutgiltig på Socialdemokraterna i Salas årsmöte den 26 mars 2022. En populärversion kommer att tas fram samt annat kommunikationsmaterial som beskriver de viktigaste frågorna från programmet. Väljarna ska veta vad Socialdemokraterna går till val på och S ska vara det självklara valet 11 september.

Fokus för Socialdemokraterna i Sala kommer att rikta sig mot äldreomsorgen och skolan. Vi är mycket medvetna om vilka utmaningar Sala kommun har och står inför. I vårt program finns utmaningarna beskrivna, men också hur vi kommer till rätta med dessa. Vi har helt enkelt lösningarna för ett bättre Sala.

Vi ska ta tillbaka kontrollen över välfärden genom att bygga en stabil ekonomi, inga pengar ska läggas på friskolor eller andra vinstdrivande välfärdsföretag. Bättre kontroll på ekonomin ger förutsättningar att anställa fler inom äldreomsorgen och öka antalet behöriga lärare i skolan samt att det blir fler vuxna i skolan. Vi socialdemokrater är garanten för att inga viktiga verksamheter inom välfärden privatiseras eller säljs ut.

Vi ska bryta segregationen och öka människors trygghet och säkerhet. Detta är avgörande för att samhället ska hålla ihop och kriminaliteten minska. Tryggheten ska öka i bostadsområden, på resecentrum och på gator och torg.

Näringslivet i kommunen ska känna i Socialdemokraternas Sala att möjligheterna till att utvecklas eller starta nytt företag ska vara en självklarhet. Snabb handläggning och en samsyn av näringslivets betydelse för kommunen kommer leda till fler jobb och minskat utanförskap.

Sala kommun ska vara en kommun, vi ska visa varandra respekt och bygga ett starkare Sala tillsammans, stad och landsbygd. Vi ska öka servicen i de större tätorterna Möklinta, Ransta och Västerfärnebo. Oavsett var du bor i kommunen ska du ha tillgång till infrastruktur, fritid, ett rikt kulturliv och bildning.

För oss socialdemokrater är det en självklarhet att alla – oavsett var du bor och vilka ekonomiska förutsättningar du har, ska kunna leva ett rikt och tryggt liv i Socialdemokraternas Sala kommun.

Vi är stolta över Sala. Och vi vet att Sala kan bättre.

EN TRYGG VÄLFÄRD GENOM HELA LIVET	3
En trygg förskola för Salas barn	3
Alla barn i Sala ska gå i en bra skola.....	3
Utbildningsmöjligheter för fler i jobb	4
En omsorg av hög kvalitet	5
Omsorg av äldre att lita på.....	6
En trygg arbetsgivare	7
ETT VÄXANDE SALA	8
En kommun som är trygg och tar ansvar	8
Boenden för alla delar av livet	9
Kultur och idrott för en aktiv fritid.....	10
Fler växande företag och fler jobb	11
Kommunal service	11
Livskraft i hela kommunen	12
En hållbar kommun på riktigt.....	13

EN TRYGG VÄLFÄRD GENOM HELA LIVET

En trygg förskola för Salas barn

Förskolan ska kännetecknas av trygghet, lek och lärande. När du som förälder lämnar ditt barn på förskolan ska du kunna lita på att ditt barn befinner sig i en trygg miljö tillsammans med sina vänner och utbildade pedagoger.

Förskolan är starten på det livslånga lärandet. Förskolans roll och kvalitet ska stärkas för att nå en mer likvärdig skolstart för alla barn. Förskolan har stor betydelse för barnets utveckling. Barns ojämlika levnadsmiljöer skapar stora skillnader i deras utveckling. Förskolan kan på ett avgörande sätt kompensera dessa skillnader och utjämna uppväxtvillkor. Vi vill se över möjligheterna att mer flexibelt erbjuda förskola till barn med föräldralediga föräldrar.

Vi vill fortsätta arbetet med att utveckla förskoleverksamheten i Sala kommun. Vi vill fortsätta arbetet med att hålla nere storleken på barngrupperna. Behoven hos barnen i gruppen måste vara styrande för hur stora grupperna ska vara. En förskoleplats ska garanteras inom 90 dagar, och vi vill säkerställa tillgången till förskola för barn oavsett föräldrars arbetstider.

Sedan den öppna förskolan lades ner finns en stor saknad av verksamheten bland många föräldrar. Vi socialdemokrater vill starta upp den öppna förskolan igen så att den återigen kan fungera som en viktig mötesplats för många föräldrar och barn. Den öppna förskolan kan vara en viktig länk i integrationsarbete genom de sociala kontakter den erbjuder i mötet mellan människor.

Vi socialdemokrater vill se en satsning på de minsta barnen i vår kommun med förskolor tillgängliga i närheten av där barnen bor. När det finns behov av nya förskolor ska de byggas i närheten av där barnen bor och där vi ser att efterfrågan på förskola kommer finnas på sikt.

Vi socialdemokrater vill:

- Förskolan ska kännetecknas av trygghet, lek och lärande.
- Garantera förskoleplats inom 90 dagar.
- Säkerställa att förskola finns till barn till föräldrar som även arbetar kvällar, nätter och helger.
- Starta upp Öppna förskolan igen.
- Satsa på de minsta barnen genom att bygga nya förskolor i närheten av där barnen bor.

Alla barn i Sala ska gå i en bra skola

De senaste åren har kantats av illavarslande rapporter om sjunkande kunskapsresultat, ett minskat antal behöriga lärare samt stök och oro i Salas skolor. Kritiken från Skolinspektionen har varit hård. Att elever i behov av särskilt stöd inte får det är oacceptabelt. Att kunskapsnivån hos Salas elever är lägre jämfört med andra kommuner och att det finns alarmerande otrygghet i skolan är ett svek mot eleverna. Vi socialdemokrater vill ta tillbaka kontrollen över skolan.

I Salas skolor ska våra elever möta behöriga och kompetenta lärare som ges förutsättningar att utföra sitt arbete. Alla elever ska mötas med höga förväntningar och kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar och behov. Överlämningen mellan stadier och skolor ska vara smidig för eleven. Alla elever ska lämna grundskolan och gymnasiet med godkända betyg. Skolan har även en central roll för att bryta segregation och skapa integration i Sala kommun.

Den psykiska ohälsan är ett växande samhällsproblem, inte minst bland barn och ungdomar. Att elever mår bra är en förutsättning för att de ska kunna stärkas i sin kunskapsutveckling. Skolan spelar en viktig roll för att i tid fånga upp de elever som visar tendenser till psykisk ohälsa. Därför vill vi stärka skolans hälsofrämjande arbete och öka tillgängligheten till elevhälsan. Vi ska också öka samverkan med regionen så att ingen hamnar mellan stolarna och blir utan den hjälp de behöver.

Vi socialdemokrater vill också stärka och utveckla fritidshemmen. Fritids är viktiga för att barn ska ha en meningsfull fritid, för gemenskap men också för det jämlika lärandet. Vi vill att fritids ska ha ett starkare fokus på lärande och därmed stärka elevernas kunskapsutveckling. För att åstadkomma det behöver vi ha fler fritidspedagoger. Vi vill öka andelen fritidspedagoger i våra verksamheter.

Bra och ändamålsenliga lokalerna borde vara en självklarhet. Tyvärr kämpar många av Salas skolor just nu i undermåliga lokaler vilket riskerar att kraftigt påverka undervisningen och möjligheterna till inläring. Att ta ett helhetsgrepp gällande skollokalerna i Sala kommun är helt nödvändigt.

En avslutad gymnasieutbildning är den bästa försäkringen mot arbetslöshet. Vi ser de kommunala gymnasieskolorna Kungsängsgymnasiet och Ösby Naturbruksgymnasium som stora tillgångar som Socialdemokraterna i Sala vill värna och utveckla. Vi ser positivt på att programutbudet på våra gymnasieskolor utökas inom områden där det finns samhällsbehov och bristyrken, till exempel genom återinförandet av vård- och omsorgsprogram. Vi vill se en satsning på studie- och yrkesvägledning för att öka stödet för eleverna när de ska ta beslut om vidare studier eller jobb. Fler elever ska gå vidare till högre studier.

Vi socialdemokrater vill:

- Åtgärda och regelbundet följa upp den allvarliga kritiken från Skolinspektionen.
- Erbjuda läxhjälp till alla elever.
- Förbättra överlämningen mellan stadier för att bättre fånga elevers behov.
- All skolundervisning ska ske i ändamålsenliga och moderna lokaler.
- Bygga nya skolor i Varmsätra, Möklinta och på Åkraområdet.
- Att alla elever ska ges förutsättningar att klara grundskolan.
- Att alla gymnasieelever ska lämna gymnasieskolan med fullgjord gymnasieexamen.
- Arbeta vidare med att hemmasittare kommer tillbaka till skolan.

Utbildningsmöjligheter för fler i jobb

Arbetslösheten i Sala kommun är hög och samtidigt står vi inför en stor utmaning med att lösa kompetensförsörjningen, bland annat inom serviceyrken, byggsektorn och välfärdens verksamheter. Arbetslösheten ska minskas och den som kan jobba ska göra det. Vi behöver skapa bättre möjligheter för fler att vidareutbilda sig eller byta yrke. Fler utbildningsplatser ska erbjudas

för matchning mot bristyrken. Det gäller både tillgängliga gymnasieprogram och att fler ges möjlighet att studera vidare via vuxenutbildningen. För att lösa kompetensförsörjningen idag och framåt måste matchningen mellan tillgänglig arbetskraft och lediga jobb bli bättre.

Arbetsmarknadspolitiken ska präglas av mångfald och delaktighet. Det är resursslöseri att inte tillvarata varje enskild persons kompetens och erfarenhet oavsett bakgrund. För att underlätta och snabba på integration behöver långtidsarbetslösa och nyanlända ha tillgång till nödvändig vuxenutbildning och vuxenyrkesutbildning i Sala. SFI-undervisning ska stärkas och möjligheten att förena vuxenyrkesutbildning med språkträning i svenska ska förbättras. Kvinnor med migrationserfarenhet ska få särskilda insatser för att snabbare komma ut på arbetsmarknaden och en egen försörjning.

Genom jobb eller sysselsättning ökar jämlikheten i samhället. Den som behöver särskild stöttning för att nå egen försörjning ska också ges möjlighet att självständigt utveckla sin egen tillvaro.

Vi socialdemokrater vill:

- Skapa fler utbildningsplatser för att möta arbetsmarknadens behov.
- Utveckla insatserna för unga arbetslösa.
- Arbeta för en lokal etablering av Arbetsförmedlingen i Sala.
- Stärka SFI samt verka för att det ska gå att kombinera SFI och yrkesutbildning med praktik som utvecklar svenskinläringen.
- Rikta huvudfokus på personer som står långt ifrån arbetsmarknaden i de kommunala arbetsmarknadsinsatserna.

En omsorg av hög kvalitet

Alla ska kunna leva fria och oberoende liv. För att lyckas med det behöver arbetet för ökat inflytande och möjlighet att själv välja hur vi vill leva våra liv oavsett eventuellt funktionsnedsättningar stärkas. Arbetet för att förbättra situationen för personer med funktionsnedsättning får inte reduceras till omsorgs- och stödverksamheter. Vi ska arbeta aktivt för att bredda våra verksamheter och förbättra tillgängligheten i hela kommunen. Ett LSS-råd ska inrättas i kommunen.

Riktlinjerna för färdtjänst ska bli generösare. Det ska vara möjligt få ta med sina hjälpmedel och ledsagare på resan. Personer med behov av särskild kollektivtrafik ska ges likvärdiga förutsättningar som de som reser med den allmänna kollektivtrafiken. Vi vill att kommunen erbjuder avgiftsfri särskild kollektivtrafik för arbetstagare inom daglig verksamhet.

Missbruket sjunker allt längre ner i åldrarna. För att missbruket inte ska breda ut sig ytterligare bland våra barn och ungdomar vill vi öka resurserna till det förebyggande arbetet. Bland annat kan föreningsbidraget utökas till de organisationer som arbetar med förebyggande, socialt och stödjande verksamheter. Vi vill se en utvecklad fältorganisation som samverkar för förebyggande arbete och utöka de förebyggande insatserna för personer som befinner sig i ett pågående riskbruk/missbruk.

Vi strävar efter att samhället ska bli mer jämställt. Mäns våld mot kvinnor är ett samhällsproblem. Sala kommun måste göra sin del i att stävja våldet. Vi ska arbeta brett med samarbetspartners för att skydda misshandlade och utsatta kvinnor och män, och även möjliggöra insatser för förövare att ändra sitt beteende för att motverka våld i nära relationer. En utbildningsinsats behöver göras inom kommunen för att berörd personal ska få utökad kunskap om våld i nära relationer. Motsvarande insatser behövs även för hedersrelaterat förtryck och våld samt HBTQ-frågor.

Vi socialdemokrater vill:

- Utveckla former för inflytande och egenmakt inom omsorgen, bland annat genom att inrätta ett LSS-råd.
- Göra riktlinjerna för färdtjänst mer generösa.
- Erbjuder avgiftsfri särskild kollektivtrafik till och från arbetet för arbetstagare inom daglig verksamhet.
- Höja habiliteringsersättningen för arbetstagare inom daglig verksamhet.
- Satsa på förebyggande arbete inriktat på barn och ungdomar.
- Utöka föreningsbidraget till de organisationer som arbetar med förebyggande, socialt och stödjande verksamheter.
- Öka berörd personals kompetens om våld i nära relationer, HBTQ-frågor samt hedersrelaterat förtryck och våld.
- Öka det kommunala bidraget till kvinnojouren
- Stärka kommunen arbete med att förhindra självmord.

Omsorg av äldre att lita på

Dagens äldre medborgare har lagt grunden för vårt välfärdssamhälle. Genom sitt arbete har de skapat de förmåner som gör att vi idag är friskare och lever längre än någonsin. Det är en fantastisk utveckling. Samtidigt innebär det att fler äldre kommer att behöva omsorg framöver. För oss socialdemokrater är det viktigt att du som bor i Sala kommun kan vara trygg i vetskapen om att du får det stöd du behöver när behovet uppstår. Äldreomsorgen i kommunen ska vara av hög kvalitet. Det är därför bekymmersamt hur detta område har behandlats hittills.

Äldreomsorgen i Sala kommun har varit hårt ansatt under många år. Äldreomsorgspersonalen gör ett fantastiskt arbete med att vårda och säkerställa en god vardag för våra äldre trots hård press i form av ökad stress och de senaste åren har de dessutom arbetat med skyddsutrustning varje dag. De bristande prioriteringarna och resurserna slår hårt mot personalen som slits ut i förtid. Sjuktalet talar sitt tydliga språk. Äldreomsorgen måste prioriteras högre.

De äldre märker också de bristande förutsättningarna för äldreomsorgen genom den stora omsättningen av undersköterskor, vårdbiträden och vikarier. För en mer hållbar vardag behöver personalen som arbetar inom äldreomsorgen bli fler. Vi socialdemokrater vill öka grundbemanningen och förbättra arbetsmiljön. All personal som arbetar inom vården och omsorgen ska ges bästa möjliga förutsättningar att utföra sitt arbete samt ha möjlighet till kompetensutveckling. Det ger en ökad kontinuitet och trygghet i vardagen för äldreomsorgens brukare.

Vårt mål är att våra äldre kommuninvånare ska kunna leva ett aktivt och gott liv efter pensionering. Människor ska själva kunna bestämma över sitt liv och sin vardag – både gällande aktiviteter och hur stödet från hemtjänsten utformas. Tillgången till social samvaro och delaktighet i samhället för våra äldre behöver öka. Mottagare av hemtjänst ska själva avgöra när de vill ha hjälp och hur de vill ha den. Vi ska en gång för alla ta bort minutstyrningen av hjälpinsatser som idag genomsyrar äldreomsorgen. I val av hemtjänstutförare ska kommunen vara ett av alternativen.

Vården behöver komma närmare patienten och brukaren. Runtom i Sverige, i regionerna och i kommunerna pågår en omställning till nära vård. En mera tillgänglig och närmare vård innebär att resurserna kan användas inom vård och omsorg bättre och därmed räcker till fler. Det innebär att se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för individen.

Vi socialdemokrater vill:

- Främja äldres möjlighet till aktivitet och social samvaro bland annat genom uppsökande verksamhet och god tillgång till samlingslokaler.
- Stärka den yrkesmässiga och språkliga kompetensen inom äldreomsorgen genom förbättrad kompetensutveckling för personalen.
- Utöka antalet platser på äldreboenden i Sala.
- Ge mottagaren av hemtjänst större inflytande över den hjälp som ges.
- Utveckla olika former av anhörigstöd, så att anhöriga får bättre möjligheter till avlastning.
- Säkerställa rätten till fast omsorgskontakt.
- Förbättra kontinuiteten och tryggheten inom hemtjänsten genom att minska antalet personal som brukare träffar.

En trygg arbetsgivare

Sala kommun ska vara en trygg och attraktiv arbetsgivare. Personalen ska erbjudas en hållbar arbetsmiljö med bra villkor där målet är att kunna trivas och utvecklas över tid. Heltidsarbete ska vara normen för anställningar inom Sala kommuns verksamheter.

Efter de senaste årens enorma påfrestningar, för de personalgrupper som burit den kommunala välfärden genom pandemin, är det av yttersta vikt att säkerställa att personalen under de kommande åren får den återhämtning som de behöver för att återfå ork och en bättre vardag i arbetet. Brister i arbetsmiljö leder till höga sjuktal och en hög omsättning av personal. Kontinuiteten försämras och kostnaderna ökar. Scheman med delade turer och ont om sammanhängande ledighet skapar ohälsa. Därför ska de delade turena i äldreomsorgen tas bort en gång för alla. Vi ska också se till att öka grundbemanningen och förbättra arbetsmiljön överlag.

Sala kommun behöver rekrytera fler behöriga lärare som vill fortsätta arbeta i kommunen på längre sikt. Detsamma gäller rektorer. Insatser behöver göras för att bli en mer attraktiv arbetsgivare. Ett exempel är att erbjuda renodlade lärartjänster med fokus på undervisningen medan mentorskapet lyfts över på proffsmentorer med lämplig utbildning. Det pedagogiska ledarskapet ska stärkas.

Särskilda insatser behöver göras allmänt för att rekrytera och behålla personal på lång sikt. Särskilda satsningar på kompetensutveckling för flera yrkesgrupper är viktigt för att vara en attraktiv arbetsgivare. Vid rekrytering ska en jämnare könsfördelning eftersträvas. Löneskillnader på grund av kön ska undanröjas. Kommunens personal ska förses med den utrustning som krävs för att

utföra arbetet. En satsning ska göras på praktiska och bekväma arbetskläder till personalen inom vård- och omsorg samt inom barnomsorgen. Som en ytterligare förebyggande åtgärd ska friskvårdsbidraget höjas.

Städningen av kommunens lokaler ska återtas i kommunal regi. Genom att lokalvården bedrivs av kommunen ges helt andra möjligheter att bestämma över verksamheten, förbättra arbetsmiljön, förbättra hygien och underhåll i kommunens lokaler. För att behålla den demokratiska kontrollen över välfärden ska inga fler verksamheter i Sala kommun privatiseras.

För att verka för fler trygga jobb med schyssta villkor ska Sala kommun ställa höga krav på kollektivavtalsliknande villkor vid upphandlingar. Villkoren ska gälla både i leverantörens egen verksamhet och hos de underleverantörer som direkt medverkar till att fullgöra kontraktet. Ett systematiskt arbete ska följa upp att kraven efterlevs. Detta är viktigt för att stimulera till fler trygga jobb.

Vi socialdemokrater vill:

- Säkerställa schyssta villkor för ett hållbart arbetsliv.
- Ta bort delade turer.
- Heltid ska vara norm i Sala kommun.
- Se till att personalen inom vård och omsorg och förskolor får praktiska och bekväma arbetskläder
- Höja friskvårdsbidraget till 3000 kronor per år.
- Inte ha privatiseringar av kommunal verksamhet.
- Ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor vid upphandlingar.

ETT VÄXANDE SALA

En kommun som är trygg och tar ansvar

I Sala kommun ska det vara tryggt och säkert för alla att leva och bo. Orsaken till upplevd otrygghet varierar från person till person. Oavsett vad som orsakar otryggheten så innebär det en begränsning för individen. Därför ska Salabornas trygghet bevaras och öka, och vi socialdemokrater är beredda att ta krafttag för att uppnå det.

Vi ska arbeta för att stärka tryggheten på flera fronter i vår kommun. Att enbart verka för kameraövervakning ser vi inte som en tillräcklig lösning. Det behövs insatser på fler nivåer som kan ge konkreta och hållbara resultat. Vi behöver samlas för att minska klyftorna, bryta segregationen, bekämpa brottsligheten och stärka sammanhållningen i hela kommunen. Det brottsförebyggande arbetet och civilsamhället ska stärkas. Det effektivaste sättet att hindra unga människor att hamna i kriminalitet är att erbjuda något som är bättre: en bra utbildning, något meningsfullt att göra på fritiden, ett första jobb eller möjlighet att flytta hemifrån. Trygghet skapas av sammanhållning, tillit och framtidstro mellan människor. Tryggheten växer när vi känner jämlikhet och rättvisa.

Medborgarinflytandet ska ses som en resurs i beslutsfattandet. Vi socialdemokrater vill se fler medborgardialoger där kommuninvånarna kan vara med och påverka. Kontinuerliga möten ska

anordnas i hela kommunen för att inhämta åsikter och förslag från Salaborna. Vi vill öka ungdomars inflytande och anordna olika forum där demokratifrågor lyfts och utvecklas.

Ordning och reda i den kommunala ekonomin är viktigt för att ta Sala framåt. Det är med en stark ekonomi som investeringar kan ske i jobb, skola och vård- och omsorg. Det krävs en ansvarsfull ekonomisk politik för att säkra morgondagens välfärd. En långsiktig hållbar ekonomi skapar goda förutsättningar för jobb och tillväxt och lägger grunden för investeringar i vår gemensamma välfärd. Vi är redo att ta ansvar för att få kommunens ekonomi på fötter igen.

Vi socialdemokrater vill:

- Främja kvälls- och nattvandring och liknande initiativ i flera delar av kommunen.
- Förbättra belysning och göra det enklare att rapportera in platser som upplevs som otrygga.
- Fördjupa samarbetet med polisen kring trygghetsskapande åtgärder.
- Placera övervakningskameror på strategiskt viktiga platser i kommunen.
- Se till att grundläggande samhällsservice såsom kollektivtrafik, räddningstjänst och liknande kan fullgöra sitt arbete trots yttre påfrestningar.
- Prioritera socialtjänstens förebyggande fältverksamhet och sociala insatsgrupper.
- Årligen anordna medborgarsamtal i Sala tätort, Möklinta, Ransta och Västerfärnebo.
- Inrätta ett ungdomsråd.

Boenden för alla delar av livet

Sala kommun växer och vi socialdemokrater vill att hela kommunen ska fortsätta att växa. För att det ska vara möjligt behöver fler bostäder byggas. Nya bostäder planeras till exempel på Norrängen, Silvervallen, Nya Skuggan och Bältarhagen. De utgörs till stor del av bostadsrätter och villor. Redan nu är det dags att planera möjliggörandet av ytterligare bostadsbyggande på fler platser runt om i kommunen. Det befintliga näringslivet fyller en viktig funktion för att upprätthålla den delen och ska så fortsatt göra. Det behövs även fler hyresrätter. Vi socialdemokrater ser att det kommunala bostadsbolaget Salabostäder har en aktiv roll att spela i byggandet av nya hyresrätter.

Det är tydligt att nybyggnation av fler bostäder i olika former behövs i Sala. Vi har lyssnat på boende i kommunen och kommer att arbeta för att en variation av boendeformer byggs både inne i Sala samt i flera av de mindre tätorterna, såsom Möklinta, Ransta och Västerfärnebo. Det är viktigt med ett tryggt boende och att tillgången till bostäder bättre anpassas för olika skeden i livet. När behovet av att byta boende uppkommer ska det inte behöva innebära att du måste lämna orten du bor på. Möjliggörandet av fler bostäder för äldre som vill flytta från hus till något mindre, samt yngre som vill flytta hemifrån, har lyfts fram av invånare i Varmsätra och Broddbo.

Vid stadsplanering och nybyggnation av bostäder i kommunen är det viktigt att främja blandade bostadsformer så att personer i olika åldrar samt med olika ekonomiska förutsättningar har möjlighet till ett eget boende som de har råd med. Genom att planera för blandade boendeformer skapas en trygg miljö. Det är också viktigt ur ett integrationsperspektiv för att motverka boendesegregation mellan olika grupper av människor.

Vi socialdemokrater vill:

- Bygga 450 nya bostäder under mandatperioden.

- Särskilt verka för att fler bostäder för yngre och äldre ska byggas.
- Ta fram byggbar mark där efterfrågan finns.
- Att hyresrätter ska byggas i Sala kommun.
- Genom klok stadsplanering bygga samman kommunen och motverka segregation
- Tillskapa fler trygghetsboenden i kommunen.

Kultur och idrott för en aktiv fritid

Kulturen är en viktig byggsten i vår demokrati. Kulturen måste vara nära medborgarna och finnas i hela kommunen. Salabor ska kunna ta del av film, teater, konserter, litteratur och annan konst i kommunen. Vi vill att kommuninvånarna ska kunna mötas och ha en positiv fritid. Folkets Hus, Folkets Park och bygdegårdarna är viktiga samlingspunkter. Kommuninvånarna ska ges möjlighet till gemenskap, integrering, rekreation, fysiska aktiviteter samt naturupplevelser. Vi vill ge alla som bor i Sala möjlighet till gemenskap och kulturella aktiviteter inom ett brett område, som byggs underifrån av våra invånare.

Alla barn och ungdomar ska ha rätt att få delta i ett rikt föreningsliv oavsett föräldrarnas inkomst. Därför är det viktigt att avgifterna ska vara låga. En särskild satsning ska göras på att få barn att komma tillbaka till kultur- och fritidsaktiviteter efter pandemin. Det finns också stora vinster för kommunen om tonåringar och unga vuxna kan bli mer aktiva i föreningslivet. Alla ska kunna delta oavsett kön, könsidentitet, sexuell läggning, etnicitet, religion, funktionsnedsättning eller ålder. Vi vill göra en särskild satsning på kultur, idrott och friluftsliv för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Sala kommun har ett rikt historiskt kulturarv som ska värnas. Våra besöksmål måste lyftas fram och utvecklas. Silvergruvan, Aguelimuseet och Sättrabrunn är besöksmål som sätter Sala på kartan.

Att ett nytt badhus ska byggas är en prioriterad fråga för oss Socialdemokrater. Kommunen ska ha bra idrottshallar och sportanläggningar där alla har möjlighet att utöva idrott. Sala kommuns sport och fritidsanläggningar ska vara öppna och tillgängliga med rimliga hyror för föreningar.

Biblioteken i kommunen spelar en viktig roll och bör fortsätta utvecklas till mer demokratiska mötesplatser. Vi vill utveckla både fasta och mobila biblioteksresurser och öka kommuninvånarnas möjlighet att använda bibliotekens resurser.

Vi socialdemokrater vill:

- Bygga nytt badhus och utveckla Lärkans sportområde tillsammans med föreningslivet.
- Införa konceptet ”Mer öppet” på biblioteken i kommunen.
- Fortsätta satsa på och utveckla Kulturskolan.
- Rusta upp, tillgängliggöra och tillskapa nya lekparken runt om i kommunen.
- Uppföra rastgård för hundar i Ransta, Västerfärnebo och Möklinta.
- Förbättra skötsel och skyltning av kommunens vandrings- och cykelleder.
- Uppföra fler utegym runt om i kommunen.
- Erbjuder fler sommaraktiviteter för äldre.

Fler växande företag och fler jobb

I Socialdemokraternas Sala ska företag och entreprenörer ges goda förutsättningar att växa och utvecklas. Därför är det viktigt att stärka näringslivet så att fler vågar satsa på att starta eller utveckla företag. Genom ett aktivt samarbete mellan kommunen och de företag som är verksamma inom de gröna näringarna kan vi se ett ökat företagande på landsbygden. Vi socialdemokrater vill öka möjligheterna för företagen att anställa nyckelpersoner, utveckla nya varor och tjänster. Det handlar om investeringar i förbättrad infrastruktur samt bättre samverkan mellan politik, näringsliv och forskning.

Näringslivet ska bemötas med hög servicegrad från kommunen genom enkel samordning och korta beslutsvägar. All kontakt med kommunen ska vara serviceinriktad och professionell. En digital kommunförvaltning ger en bra grund för att göra det enklare för företagen i kontakten med kommunen, med målet om snabbare ärendehantering.

Det lokala näringslivet ska ges möjlighet att delta i de upphandlingar kommunen annonserar. Genom att jobben stannar i kommunen kan företagen växa och arbetstillfällena tillskapas. Ett näringsliv som växer och blomstrar är den bästa marknadsföringen för att fler ska våga satsa i Sala kommun. Socialdemokraterna vill uttala ett tydligt mål om att Sala kommun ska placera sig bland de 75 bästa kommunerna på Svenskt Näringsliv rankinglista innan år 2026. För att uppnå det krävs ett aktivt arbete.

Sala har många fördelar genom vårt geografiska läge som kan förvaltas bättre. Att vi är en järnvägsnod och med vår närhet till många stora städer och universitet finns många konkurrensfördelar för etablering av företag inom kommunen. Det kan innebära många värdefulla arbetstillfällen till vår växande kommun. Närheten till flera universitet, däribland Mälardalens universitet, kan också nyttjas än bättre än det gör idag. Med ett digitalt lärocenter lokalt i Sala skulle kopplingen kunna stärkas ytterligare.

Vi socialdemokrater vill:

- Verka för 300 nya jobb i kommunen.
- Stärka insatserna för ökat entreprenörskap bland unga.
- Bli en av de 75 bästa kommunerna på Svenskt Näringsliv rankinglista innan år 2026.
- Öka marknadsföringen av Salas näringsliv regionalt och nationellt för fler etableringar.
- Underlätta för lokala entreprenörer att delta i kommunala upphandlingar.
- Skapa bättre samarbete med näringslivsorganisationerna genom fler nätverksträffar.
- Öka samverkan mellan offentliga aktörer, näringslivet och akademien för att säkerställa kompetensförsörjningen.

Kommunal service

Kommunens utbud av service ska vara enkel att tillgå för alla boende i kommunen. Den typ av service som du ofta behöver nyttja ska finnas nära dig och behöver därför utvecklas både i Sala och i de större tätorterna Möklinta, Västerfärnebo och Ransta.

När kommunen växer behöver trafiksituationer ses över ur ett säkerhetsperspektiv. Det ska vara tryggt att ta sig fram i Sala kommun oavsett om du är bilist, cyklist eller gångare. Barn och unga ska kunna ta sig till skolor och fritidsaktiviteter på trygga gång- och cykelvägar. En inventering genomförs i kommunen för att identifiera och åtgärda platser som utgör en trafikrisk. Tillgängligheten i stadskärnan ska öka genom tillgänglighetsanpassning. Fridhem utvecklas hela tiden och fler tar sig till området på olika sätt. Det är stor vikt att trafiksituationen vid Fridhem får en lösning som bygger på tillgänglighet och minskar risken för olyckor. En planfri järnvägs korsning ska byggas mot Mamre för att skapa en mer trafiksäker miljö för boende i de planerade nya bostadsområdena.

Det ska vara enkelt att resa kollektivt och målet är att fler ska se kollektivt resande som ett bra alternativ till bilen. För att det ska bli verklighet ska kollektivtrafiken i Sala kommun fortsatt vara avgiftsfri och den ska även byggas ut. I takt med att nya bostadsområden växer fram ska busshållplatser ses över och tillskapas. Bättre bussförbindelser behövs även till befintliga bostadsområden och längs med riksväg 70. Busshållplatser ska finnas där den kommunala servicen finns och andra viktiga platser som sjukhus och vårdcentraler.

De senaste åren har visat på behovet av god beredskap. Därför är det av yttersta vikt att öka stödet till det civila försvaret i kommunen. Sala kommun ska både stärka sin egen beredskap och samarbetet med andra för att kunna möta de olika kriser som kan uppstå i samhället.

Sala kommun ska styras transparent, demokratiskt och ta medborgarnas åsikter på största allvar. I detta ingår att det ska vara enkelt att komma i kontakt med kommunens politiker och tjänstepersoner. Tillgängligheten och bemötandet ska förbättras. Fler ärenden ska kunna klaras av i snabba kontakter utan tidskrävande vidarehänvisningar. Sala kommuns hemsida behöver utvecklas och tillföras fler digitala tjänster. Information till medborgare ska förbättras och utvecklas med mer tillgänglig hemsida och information på flera språk.

Vi socialdemokrater vill:

- Öka tillgängligheten vår kommunala service på landsbygden genom att införa ambulerande servicecenter i Möklinta, Ransta och Västerfärnebo.
- Använda skolor som lokaler för samhället.
- Inrätta fler och tätare bussturer inom Sala kommun både under vardagar och helger.
- Lösa trafiksituationen vid Fridhem.
- Göra Bergsmansgatan till gångfartsgata.
- Fortsätta med avgiftsfri busstrafik i hela kommunen.
- Säkerställa bibehållandet av räddningstjänsterna i kommunen.

Livskraft i hela kommunen

Vi ska stärka möjligheten att verka och leva i hela Sala kommun. En modern och aktiv kommunpolitik är ett verktyg för utveckling och jobb i hela Sala. Detta gör vi genom åtgärder

såsom förbättrat stöd till näringslivsutveckling och genom samverkan med intresseföreningar. Vi kommer att ge Sala en sammanhållen och brett förankrad landsbygdspolitik.

Det ska vara möjligt att bo och arbeta i hela kommunen. De som bor på landsbygden ska ha möjlighet till en aktiv fritid, ett rikt kulturliv och utbildning. För att kunna verka på landsbygden krävs välfungerande infrastruktur. Tillgång till offentlig och kommersiell service, investeringar i kommunikationer och infrastruktur. De större tätorterna Möklinta, Ransta och Västerfärnebo ska ges goda och likvärdiga förutsättningar för utveckling.

Entreprenörskap och småföretagande är en förutsättning för växtkraft på landsbygden. Vi vill därför investera i landsbygdens näringsliv. Då behöver kommunen stödja utbyggnaden av grundläggande service och förenkla för företag att expandera. Bredbandsutbyggnaden ska fortsätta tills hela kommunen nås. Grönt Kompetenscentrum är ett regionalt nav för skapandet av en långsiktig hållbar utveckling. Vi vill genom samverkan över gränser, nytänkande och modern teknik, säkerställa landsbygdens plats som den framtida motorn i vårt samhälle.

Vi vill ge invånarna på landsbygden ett ökat inflytande över sitt närområde och vill därför införa en så kallad bygdepeng. Det blir en satsning på orter på landsbygden där ortsborna själva kommer ha en aktiv roll i att bestämma vad pengarna ska gå till. Det kan till exempel handla om en lekpark i Västerfärnebo eller upprustning av Åsvallen i Möklinta.

Vi socialdemokrater vill:

- Införa en årlig landsbygdspeng.
- Ta fram ett lokalt program för landsbygden vad gäller jobb och tillväxt.
- Inrätta landsbygdsråd för att stärka landsbygdsutveckling i kommunen.
- Säkerställa bredbandsutbyggnaden i hela kommunen.
- Stödja utvecklingen av företagande på landsbygden.
- Underlätta byggandet på landsbygden genom att byggreglerna tolkas generösare vid handläggning
- Stödja utvecklingen av Grönt Kompetenscentrum på Ösby.

En hållbar kommun på riktigt

Socialdemokraterna i Sala kommer verka för att säkra vår elförsörjning. På lokal nivå har vi därför tagit initiativ till en skarp strategisk strategi för framtiden där Sala-Heby Energi är en viktig del i det fortsatta arbetet med att producera och erbjuda miljövänliga alternativ inom el och värme. Att värna miljön är något av det viktigaste vi måste göra för att säkra en hållbar framtid för kommande generationer. Vi vill därför bygga landet med förnybar energi, såsom vind- sol- våg- och vattenkraft. Sala kommun ska fortsättningsvis verka för mer fjärrvärme vilket belastar elnätet mindre samtidigt som det möjliggör lokal produktion av fossilfri el.

Kommunen ska fortsätta arbetet för ökad hållbarhet. Många jordbruksföretag gör stora satsningar på exempelvis solex och biobränsleomställning i syfte att bli mer konkurrenskraftiga, få lägre driftskostnader och för att göra ett mindre klimatavtryck. Vi socialdemokrater föreslår att det

vartannat år delas ut ett miljöpris för att uppmärksamma ett företag eller en organisation som gjort något bra för klimat eller miljö.

Sala kommuns grundvattentäkter är en unik resurs i närområdet och kommunen ska ligga i framkant gällande hur dagvatten hanteras i planer och bygglov. Vårt avloppsnät behöver förbättras och kapaciteten i reningsverken måste anpassas både till skärpta miljökrav och tillkommande bebyggelse. På landsbygden ska det vara lätt att få bygga mindre grupper av hus där vägar och VA-anläggningar kan samnyttjas mer. Tillsynen av enskilda avlopp ska vara kostnadseffektiv både för kommunen och för medborgarna.

Sala kommun ska mer aktivt samarbeta med Sala Heby Energi för att öka byggtakten av sol-elproduktion på kommunal mark. Den installerade effekten ska mer än fördubblas under mandatperioden.

Vi socialdemokrater vill:

- Installera el-laddningsstationer i Ransta, Västerfärnebo och Möklinta.
- Att Återbruket Returen ska ha öppet på söndagar
- Arbeta för bättre och fler cykelstråk så att cyklandet ökar i och utanför staden.
- Instifta ett miljöpris för företagare att dela ut vartannat år för att lyfta fram lokala initiativ.
- Öka andelen ekologiska och lokala/närodlat livsmedel i kommunens verksamheter.
- Öka byggtakten för sol-el och fördubbla den installerade effekten under mandatperioden.